

PRINCIPER FÖR MÅLNING MED WIBO LINOLJEFÄRGER

På den tiden målarna själva tillverkade sin linoljefärg anpassade man den efter underlag och det tänkta slutresultatet. Det fanns inga färdiga standardrecept utan principen var:

”-Visa mig vad som skall målas så skall jag göra färg som passar till det.”

Vi har försökt att ta upp det gamla hantverksmässiga sättet att tillverka färg och arbetar därför mycket med att ”objektsanpassa” färgerna för att uppnå en så hög kvalitet som möjligt på slutresultatet.

Det som skiljer linolja från andra (syntetiska) bindemedel är att linoljan väter in i underlaget. När träet mättas med olja upphävs kapillärkrafterna och träet kan inte längre ta åt sig t.ex. vatten på samma sätt som innan. Man skapar alltså ett rötskydd på naturlig väg utan inblandning av biocider eller fungicider.

Det är därför viktigt att träet verkligen blir mättat, men där oljan inte räckt till bildas en matt fläck på ytan p.g.a. bindemedelsbristen som uppstår – den olja som skulle hålla ihop färgfilmen har sugits in i underlaget. Detta gör att det syns tydligt var man behöver fläckbättra eller stryka ytterligare ett lager för att det skall bli mättat.

Misslyckas eller underlåter man att mätta träet kommer det att uppstå en bindemedelsbrist ända upp i sista färdigstrykningen, vilket gör att färgen kommer att brytas ned fortare på dessa ställen.

Den grundläggande principen vi därför följer vid målning av trä med linoljefärg är att skapa en jämn, icke sugande yta för färdigfärgen.

Därför ser vårt system ut enligt följande:

1. **Grundfärg**

Grunderingen är det viktigaste färgskiktet eftersom det är desktikt som skall mätta träet och samtidigt ge ett bra fäste för fortsatt målning. En dålig grundering kan aldrig kompenseras med en bra färdigfärg, men en bra grund gör att även en dålig färdigfärg fungerar. Tillverkad på kokt linolja och zinkvitt med möjlighet att variera mängden olja efter vad underlaget kräver. Snabbvuxen, finsågad gran kräver en fet grundfärg innehållande mycket linolja. En kådrik kärnfura i t.ex. en fönsterbåge tar inte upp lika mycket olja, grunderingen skall därför göras mager (gäller även hyvlad gran!). Grunderingen påförs efter underlaget - poröst virke = flödigt med grund, hårt/tätvuxet/hyvlad = sparsamt med grund.

2. Mellanstrykning Eftersom färdigfärgen kräver ett mättat underlag men fäster dåligt på feta och blanka sådana bygger vi en mellanstrykningsfärg som är halvfet, och därför garanterar fästet för färdigfärgen. Fläckbättring skall alltid göras med mellanstrykningsfärg. Färgen skall påföras tunt - 9-10 m²/lit. Mellanstrykningsfärgen pigmenteras i slutfärgens kulör. Efter tork kan det vara nödvändigt att fläckbättra ytterligare en eller flera gång med mellanfärg för att mätta ytan.

3. Färdigfärg Färdigfärgen är det skikt som skall stå emot väder, vind och skydda mot slitage. Det är även det som skall fungera som "offerskikt" och långsamt erodera ned så man inte får för tjocka färgskikt vid ommålning. Färgen skall påföras tunt - 9-10 m²/lit. Tänk på att alltid låta varje färgskikt torka ordentligt före nästa skikt påföres.

Följer man dessa principer, och undviker inblandning av lösningsmedel i färgen, har man en färgbehandling som ger ett mycket långsiktigt skydd med låga underhållskostnader.

OBS! De Arbetsbeskrivningar som redovisas här är generella och kan behöva justeras både mot underlag och önskat slutresultat.